

Monumentnummer*: 514591

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82946/4

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Uddel	Apeldoorn	Gelderland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Uddel	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Apeldoorn	A			7253

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaande JACHTOPZIENERSWONING met voormalig BAKHUISJE en WATERPUT, gelegen aan de zuidzijde van de Heegderweg te Uddel, in het westelijk deel van en behorend tot het Kroondomein. Het pand is vermoedelijk in het laatste kwart van de vorige eeuw gebouwd als boerderij. In dit geval als zogenaamde kerkboerderij, een boerderij waarvan de opbrengsten ten goede kwamen aan de kerk, die haar in eigendom had. Rond 1903 is het woongedeelte van de boerderij gesloopt om plaats te maken voor een onderkomen, waar koningin Wilhelmina onder meer haar thee kon gebruiken. Tot voor de jaren '70 (20e eeuw) was het pand inwendig nog steeds gesplitst: het voorste gedeelte was bestemd voor het koninklijk huis, het achterste gedeelte - de voormalige deel van de boerderij - was de jachtopzienerswoning. Tegenwoordig is het gehele pand als zodanig in gebruik.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen pand is opgetrokken op T-vormige grondslag met een achterhuis van één bouwlaag en een dwarsgeplaatste voorhuis van twee bouwlagen. Het achterhuis heeft een afgewolfd zadeldak, het voorhuis een schilddak; beide gedekt met gesmoord opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Het pand is met de achtergevel gekeerd naar de weg. De tweede bouwlaag van het voorhuis is gepleisterd en bevat deels gesneden schijfnakwerk. De houten bakgoot langs dit gedeelte rust op

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gesneden korbeelstellen. De gevelopeningen worden ontlast door een anderhalf steens strek.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL bevat in het midden een drielicht met rijk gesneden stijlen. Links de voormalige hoofdentree tot het voorhuis met een paneeldeur met twee glaspanelen achter een smeedijzeren deurrooster en een 2-ruits bovenlicht. Rechts een 6-ruits schuifvenster. De verdieping heeft in het midden twee gekoppelde en links en rechts een enkel 4-ruits stolpvenster met 2-ruits bovenlicht. Het middelste deel van de gevel eindigt in een topgevel met steekkap. De top is voorzien van een betimmering. Het ver overstekende dak rust hier deels op een gesneden schijnsparant en deels op gesneden korbeelstellen. De geprofileerde windeveer eindigt in een gevelmakelaar ondersteund door drie gezaagde eenden en voorzien van een windvaan met hert. De topgevel heeft twee vensters met een 3-ruits roedeverdeling aan de bovenzijde.

De LINKER ZIJGEVEL bevat op de begane grond links een 6-ruits schuifvenster en rechts een klein enkelruits venster achter en tralie. De verdieping heeft links een 4-ruits stolpraam met 2-ruits bovenlicht. De linker zijgevel van het achterhuis bevat rechts een 6-ruits schuifvenster met luiken en links een klein liggend enkelruits venster.

De ACHTERGEVEL bevat in het midden een pui ter plaatse van de voormalige deeldeuren. De getoogde opening heeft hardstenen aanzet- en sluitstenen en duimblokken. De opening wordt aan beide zijden geflankeerd door een klein half rond afgesloten gietijzeren venster. Geheel rechts bevindt zich een getoogde loopdeur. Boven de deur is een hertegewei aangebracht met daaronder een klein blind schild, geverfd in een rode kleur. Een dergelijke versiering komt bij alle jachtopzienerswoningen voor en aan het aantal zijtakken van het gewei is de positie van de bewoner af te lezen.

De LINKER ZIJGEVEL van het voorhuis bevat op de begane grond een 6-ruits schuifvenster. Het achterhuis heeft links de huidige hoofdentree (vroeger de entree tot de woning in de voormalige deel), bestaande uit een niet oorspronkelijke deur met zijlicht links bestaande uit een 6-ruits schuifvenster. Rechts een 4-ruits stolpvenster. Boven de entree een opbouw met gewijzigd venster.

Het INTERIEUR bevat op de begane grond een stucplafond met rond middenornament. De kamer op de verdieping - de ruimte waar de thee door Wilhelmina werd genuttigd - heeft een stucplafond met rijke midden- en hoekornamenten die linten en eikebladeren en eikels bevatten. In deze kamer bevindt zich ook een stookplaats met een mantel van groen geglaazuurde tegels in een koperen frame en met een zwart marmeren dekblad. De stookplaats heeft een insluithaard van 'Hestia'.

Links naast het pand bevindt zich een voormalig bakhuisje op rechthoekige grondslag onder een met gesmoord Hollandse pannen gedekt zadeldak. Links heeft het huisje een kleine aanbouw onder een lessenaarsdak. De voorgevel, van de weg afgekeerd, bevat een deur, de linker zijgevel een getoogd 9-ruits gietijzeren venster. Voor het bakhuisje bevindt zich de oorspronkelijke waterput.

Waardering

Jachtopzienerswoning met voormalig bakhuisje en waterput.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en - vooral wat betreft het exterieur - gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een jachtopzienerswoning. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals het materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer het vakwerk en de gesneden onderdelen, maar ook het rijke stucplafond in de voormalige koninklijke 'suite'.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van landschappelijke waarde door de situering in het Kroondomein, met nog rudimenten van de voormalige functies, zoals de situering met de achterzijde naar de weg (boerderijfunctie) en de grote tuin met uitzicht op de bossen aan de voorzijde (koninklijke pleisterplaatsfunctie).
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming en daarmee samenhangende verschijningsvorm. Het pand is oorspronkelijk gebouwd als kerkboerderij, daarna heeft het de functie gekregen van koninklijke pleisterplaats en jachtopzienerswoning. Tevens van belang als periodieke verblijfplaats van koningin Wilhelmina.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Woningen en woningbouwcomplexen
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.
Dienstwoning(K)
Boerderij (M)

Functie

Bijgebouw
Boswachterswoning
Boerderij(M1)